

DIREKTĪVAS

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS DIREKTĪVA (ES) 2021/1927

(2021. gada 5. novembris),

ar ko attiecībā uz prasībām par kviešu hibrīdu sēklām, ko ražo, izmantojot citoplazmatiskās vīrišķās sterilizācijas metodes, groza Padomes Direktīvas 66/402/EEK I un II pielikumu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 66/402/EEK (1966. gada 14. jūnijs) par graudaugu sēklu tirdzniecību ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 21. b pantu,

tā kā:

- (1) Direktīva 66/402/EEK nosaka noteikumus par graudaugu sēklu ražošanu un laišanu tirgū Savienībā. Attiecībā uz kviešu hibrīdu sēklām vienīgās metodes, kas minētajā direktīvā paredzētas hibrīdu sēklu ražošanai, ir tiešās krustojšanas un ķīmiskās hibrizācijas metodes.
- (2) Tomēr pēdējos gados par graudaugu sēklu hibrīdšķirņu ražošanas metodi pasaulē atzīta ir citoplazmatiskās vīrišķās sterilizācijas metode (CVS). Attiecīgi noteikumi par CVS ražošanas metodi jau ir spēkā attiecībā uz miežiem, jo hibrīdu sēklu ražošanu, izmantojot CVS metodi, praksē sāka īstenot pirms vairākiem gadiem.
- (3) Mieži un kvieši pēc būtības ir pašapputes graudaugi, un tos audzē šķirņu maisījumos. Ņemot vērā miežu un kviešu hibrīdu sēklu ražošanas tehniskās līdzības un hibrīdu sēklu lietotāju vajadzības, ir lietderīgi attiecībā uz kviešu hibrīdu sēklām noteikt nosacījumus, kas līdzīgi tiem, ko piemēro miežu hibrīdu sēklām. Pieredze liecina, ka, ņemot vērā īpašo maisījumu audzēšanas sistēmu, ko uz lauka izmanto tādiem kviešu hibrīdiem kā *Triticum aestivum* subsp. *aestivum*, *Triticum turgidum* subsp. *durum*, *Triticum aestivum* subsp. *spelta*, kā arī ar laikapstākļiem saistītos riskus ziedēšanas laikā, šķirnes tīrības standarts CVS metodes izmantošanas gadījumā būtu jāsamazina līdz 85 %, lai panāktu sēklu ražošanas stabilitāti mazāk labvēlīgos laikapstākļos. Tādēļ kviešu hibrīdu sēklām, kuras ražo, izmantojot CVS metodi, ir lietderīgi noteikt zemāku šķirnes tīrības līmeni, nekā prasīts attiecībā uz citiem sēklu hibrīdiem.
- (4) Pieredze ar citām sēklām, kas ražotas no hibrīdiem, kuri iegūti ar CVS metodi, liecina, ka, sākot izmantot jaunu audzēšanas sistēmu, ir svarīgi praksē pārbaudīt spēkā esošās tehniskās prasības. Tāpēc uz šķirnēm attiecinātās prasības līdz 2029. gada 31. augustam būtu jāpiemēro kā pagaidu prasības, lai selekcionāri varētu pielāgoties kviešu hibrīdu audzēšanai maisījumu sistēmā. Šāda pieeja ir nepieciešama, lai mazinātu riskus, kas saistās ar šo audzēšanas sistēmu, un nodrošinātu lauksaimniekus ar jaunām kviešu šķirnēm. Minētajam laikposmam vajadzētu būt pietiekamam, lai selekcionāri un sertifikācijas iestādes iegūtu vajadzīgās zināšanas par kviešu hibrīdu sēklu ražošanas tehnisko prasību piemērošanu un šīs prasības pārskatītu.
- (5) Lai Komisija un dalībvalstis varētu iegūt pietiekamas zināšanas par CVS metodes piemērošanu un pārskatīt attiecīgos noteikumus, atbildīgajai sertifikācijas iestādei katru gadu līdz 2030. gada 28. februārim Komisijai un pārējām dalībvalstīm būtu jāpaziņo iepriekšējā gada rezultāti attiecībā uz saražoto hibrīdu sēklu daudzumu un to sēklu partiju īpatnību, kuras noraidītas kvalitātes parametru neizpildes dēļ.

⁽¹⁾ OV 125, 11.7.1966., 2309. lpp.

- (6) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Direktīvas 66/402/EEK I un II pielikums.
- (7) Šajā direktīvā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Grozījumi Direktīvā 66/402/EEK

Direktīvas 66/402/EEK I un II pielikumu groza saskaņā ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis vēlākais līdz 2022. gada 31. augustam pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus.

Tās piemēro minētos noteikumus no 2022. gada 1. septembra līdz 2029. gada 31. augustam.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsaucē.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

4. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2021. gada 5. novembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Direktīvas 66/402/EEK I un II pielikumu groza šādi:

1) I pielikumu groza šādi:

a) 5. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

“Kultūraugi *Avena nuda*, *Avena sativa*, *Avena strigosa*, *Oryza sativa* un pašapputes *xTriticosecale* sertificētu hibrīdu sēklu ražošanai un kultūraugi *Hordeum vulgare*, *Triticum aestivum* subsp. *aestivum*, *Triticum aestivum* subsp. *spelta*, *Triticum turgidum* subsp. *durum* sertificētu hibrīdu sēklu ražošanai, kurā izmanto metodi, kas nav citoplazmatiskā vīrišķā sterilitāte (CVS)”;

b) starp 5.a un 6. punktu iekļauj šādu punktu:

“5.b Kultūraugi *Triticum aestivum* subsp. *aestivum*, *Triticum aestivum* subsp. *spelta*, *Triticum turgidum* subsp. *durum* bāzes un sertificētu hibrīdu sēklu ražošanai ar CVS metodi:

a) attiecībā uz attālumiem no tuvumā esošiem putekšņu avotiem, kuru dēļ var notikt nevēlama svešappute, kultūraugs atbilst šādiem standartiem:

Kultūraugs	Minimālais attālums
CVS sievišķajam komponentam bāzes sēklu ražošanai	300 m
sertificētu sēklu ražošanai	25 m

b) attiecībā uz komponentu īpašībām kultūraugam piemīt pietiekama šķirnes identitāte un tīrība.

Konkrētāk, kultūraugs atbilst šādiem standartiem:

i) to augu skaita procentuālais daudzums, kas acīmredzami nepieder pie tipa, nepārsniedz:

— attiecībā uz kultūraugiem, ko izmanto bāzes sēklu ražošanai: uzturētāja līnijai un atjaunojošajai līnijai – 0,1 %, CVS sievišķajam komponentam – 0,3 %,

— attiecībā uz kultūraugiem, ko izmanto sertificētu sēklu ražošanai: atjaunojošajai līnijai – 0,3 %, CVS sievišķajam komponentam – 0,6 %, gadījumos, kad CVS sievišķais komponents ir vienkāršs hibrīds, – 1 %;

ii) sievišķā komponenta vīrišķās sterilitātes līmenis ir:

— kultūraugiem, ko izmanto bāzes sēklu ražošanai, – vismaz 99,7 %,

— kultūraugiem, ko izmanto sertificētu sēklu ražošanai, – vismaz 99 %;

iii) atbilstību i) un ii) apakšpunkta prasībām pārbauda oficiālā pēckontroles testā;

c) sertificētas sēklas var ražot jauktās kultūrās, kurās ir sievišķais/vīrišķais sterilais komponents un vīrišķais komponents, kas atjauno reproduktīvās spējas.

Atbildīgā sertifikācijas iestāde katru gadu līdz 28. februārim Komisijai un pārējām dalībvalstīm paziņo iepriekšējā gada rezultātus attiecībā uz saražoto hibrīdu sēklu daudzumu, lauku apskāšu atbilstību attiecīgajām prasībām, to sēklu partiju īpatsvaru, kuras noraidītas kvalitātes parametru neizpildes dēļ, un papildu informāciju, kas pamato minēto noraidījumu. Šis ziņošanas pienākums ir piemērojams līdz 2030. gada 28. februārim.”;

2) II pielikuma 1. punktu groza šādi:

a) C iedaļu aizstāj ar šādu:

“C. *Avena nuda*, *Avena sativa*, *Avena strigosa*, *Hordeum vulgare*, *Oryza sativa*, *Triticum aestivum* subsp. *aestivum*, *Triticum aestivum* subsp. *spelta*, *Triticum turgidum* subsp. *durum* un pašapputes x*Triticosecale* hibrīdi

Sertificētu sēklu kategorijas sēklu minimālā šķirnes tīrība ir 90 %.

Ja *Hordeum vulgare*, *Triticum aestivum* subsp. *aestivum*, *Triticum aestivum* subsp. *spelta*, *Triticum turgidum* subsp. *durum* ražots, izmantojot CVS, tīrība ir 85 %. Citi piemaisījumi, izņemot atjaunojošo līniju, nepārsniedz 2 %.

Minimālo šķirnes tīrību pārbauda oficiālā pēckontroles testā, kas veikts atbilstīgam paraugu īpatsvaram.

Atbildīgā sertifikācijas iestāde katru gadu līdz 28. februārim Komisijai un pārējām dalībvalstīm paziņo iepriekšējā gada rezultātus attiecībā uz saražoto *Triticum aestivum* subsp. *aestivum*, *Triticum aestivum* subsp. *spelta* un *Triticum turgidum* subsp. *durum* hibrīdu sēklu daudzumu un to sēklu partiju īpatsvaru, kuras noraidītas kvalitātes parametru neizpildes dēļ, kā arī pēckontroles testa rezultātus un papildu informāciju, kas pamato minēto noraidījumu. Šis ziņošanas pienākums ir piemērojams līdz 2030. gada 28. februārim.”;

b) E iedaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

“E. *Secale cereale* hibrīdi un *Hordeum vulgare*, *Triticum aestivum* subsp. *aestivum*, *Triticum aestivum* subsp. *spelta*, *Triticum turgidum* subsp. *durum* CVS hibrīdi”.
